

industrijsko-gospodarski pregled

Uređuju: Hedviga Kveder i Marija-Biserka Jerman

Nova proširuje svoj etilenski kompleks

Nova Chemicals investirala je oko 210 milijuna dolara u modernizaciju svog etilenskog kompleksa Corunna, Ontario, Kanada. Tim projektom postojeći kapacitet etilena od 200 kt godišnje povećava se za približno pedeset posto, kao i povećani kapacitet nusproizvoda, kao propilena. Istodobno tvrtka povećava i svoje kapacitete za proizvodnju Arcela, polietilen/polistiren smole za pjenu za pakiranje na približno 50 kt.

M.-B. J.

GE investira u Španjolskoj

Tvrtka GE Advanced Materials gradi tvornicu polieterimida Ultem u Cartageni, Španjolska, koja će raditi prema novoj tehnologiji. Isto tako GE starta na istoj lokaciji s tvornicom polikarbonata vrijednom 780 milijuna dolara. Povećanjem proizvodnje od 130 kt godišnje udvostručuje se postojeća proizvodnja polikarbonata na istoj lokaciji. Oko 90 % proizvodnje nove tvornice namijenjeno je izvozu.

M.-B. J.

Dow Chemical poboljšava proizvodnju otapala

Tvrtka Dow Chemical uvodi kapitalna poboljšanja u svojoj proizvodnji otapala i intermedijera. Tim će se poboljšanjima povećati kapaciteti za proizvodnju izopropanola za oko 20 kt godišnje na lokaciji Texas City, Texas, SAD. Projekt bi trebao biti završen u 2008. godini.

M.-B. J.

ExxonMobil širi kapacitete oksoalkohola

Tvrtka ExxonMobil Chemical proširuje svoje kapacitete za proizvodnju oksoalkohola u petrokemijskom kompleksu u Singapuru za oko 22 % na 220 kt godišnje.

M.-B. J.

Borden gradi u Brazilu

Tvrtka Borden Chemical gradi na jugu Brazila tvornicu za proizvodnju formaldehida kapaciteta 125 kt godišnje i tvornicu smole kapaciteta 170 kt godišnje. Tvornica smola proizvodit će fenol-formaldehidne i urea-formaldehidne smole za materijale za proizvodnju pokućstva i konstrukcija. Dodatno, Borden planira i postrojenje za blendanje smola u obližnjem sjevernom Urugvaju. Borden već posjeduje tri postrojenja u Brazilu.

M.-B. J.

Oxiten u Brazilu

Brazilaska tvrtka Oxiten, koja proizvodi etilen-oksidi i derivate, gradi na lokaciji Camaçari, Bahia, Brazil, tvornicu za proizvodnju masnih alkohola, masnih kiselina i glicerina kapaciteta 100 kt godišnje. Investicija vrijedna oko 94 milijuna dolara trebala bi biti završena do 2008. godine. Oko 30 % proizvodnje masnih alkohola

la tvrtka će upotrebljavati za proizvodnju površinski aktivnih sredstava.

M.-B. J.

Degussa u Brazilu

Tvrtka Degussa odlučila je udvostručiti kapacitete svoje tvornice za proizvodnju čađe na lokaciji Paulinia u Brazilu. Time bi godišnja proizvodnja iznosila 100 kt čađe. Originalna tvornica izgrađena je 2003. godine.

M.-B. J.

Investicije u Singapuru

Tvrtka Degussa ulaže 13 milijuna dolara u izgradnju tvornice za proizvodnju aditiva za naftu u Singapuru. Postrojenje, koje će voditi odjel za specijalne akrilne proizvode, proizvodit će aditive RohMax za tržište maziva. Isti otvaraju i laboratorij za tehničke servise u Šangaju.

U Singapuru istodobno japanska tvrtka Kureha Chemical ulazi u izgradnju nove tvornice polifenilen-sulfida. Kureha već proširuje svoje kapacitete za polifenilen-sulfid u SAD-u preko Fortron Industries, svog zajedničkog pothvata s tvrtkom Celanese.

M.-B. J.

Agroproteinka: Modernizacija prema najboljim standardima EU Proizvodnje "zelene energije" iz biorazgradivog organskog otpada

Agroproteinka d. d. u Sesevskom Kraljevcu najveći je sustav za gospodarenje nusproizvodima životinjskog podrijetla u regiji. Najveći je proizvođač komponente životinjskog podrijetla, tehničke masnoće za proizvodnju biodizela. Nusproizvodi iz približno 600 objekata stočarske proizvodnje i mesoprerađivačke industrije cijele Hrvatske prerađuju se dnevno u posebnim pogonima iz kojih se dobiva tehnička mast za proizvodnju biodizela i toplinske energije.

Prošle godine prihod tvrtke bio je veći od 85 milijuna kuna. Izvozom je ostvareno 26,5 milijuna kuna. Izvozi se u Mađarsku, Poljsku, Slovačku, Egipat, Indoneziju, Bangladeš i Vijetnam. Iz cijele Hrvatske zbrinuto je oko 81 tisuću tona nusproizvoda.

Budući da je Agroproteinka ispunila uvjete za dodjelu novca na natječaju pretprijetnog fonda SAPARD, 6,2 milijuna kuna uložiti će se u izgradnju uređaja za biološko pročišćavanje otpadnih voda i adaptaciju linije za obradu prerađenog životinjskog proteina. Uređaj za biološko pročišćavanje otpadnih voda gradi se prema direktivi IPPC EU što će osigurati postizanje najvećeg stupnja pročišćavanja otpadnih voda.

Na drugom natječaju za program SAPARD Agroproteinki je dodijeljeno 3,5 milijuna kuna za nabavu linije za dehidraciju. Važno je osigurati kapacitet u slučaju izbijanja epidemije zaraznih bolesti kod životinja i suzbijanja njihovog širenja. Od kraja 2006. godine tvrtka raspolaže pogonom za odvojenu toplinsku preradu životinjskih nusproizvoda, u koji je uloženo 28 milijuna kuna. U Biljanima Gornjim otvoreno je skupljalište životinjskih nusproizvoda iz Za-

darske, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije.

Godine 2003. i 2006. sagrađena su dva biofiltra za pročišćavanje otpadnog zraka u koje je uloženo više od 1,2 milijuna eura. H. K.

Ina Grupa: Dobit 869 milijuna kuna u 2007. godini

Konsolidirana dobit 2007. godine Ina Grupe iznosila je 869 milijuna kuna (oko 162 milijuna američkih dolara). H. K.

Nexe Grupa: Širenje poslovanja u 2008. godini

Našička Nexe Grupa namjerava 2008. godine ulagati u tvrtku Našicecment. Uključeni su silosi cementa, dvije linije za rinfuzni utovar cementa, gradnja industrijskog kolosijeka, nova depo-hala i sušara sirovine na ugljen, nove peći za vapno i postrojenje za hidrataciju u Jelen Dolu u Srbiji kao i nove linije za proizvodnju crijepa u Dilju i Poletu. H. K.

Carlsberg Croatia najmodernija pivovara u Hrvatskoj

Godine 2007. Carlsberg Croatia postigao je rekordne rezultate po volumenu prodaje i tržišnom udjelu. Pivovara je prodala 653 893 hektolitara piva, što je 15 % više nego 2006. godine. H. K.

Siemens: Poslovanje u 2007. godini

Zagrebačka elektrotehnička tvrtka Siemens ostvarila je 2007. godine prihod od 1,57 milijardi kuna. Prihod je 4 % manji u odnosu na 2006. godinu zbog smanjene prodaje na hrvatskom tržištu, dok su prihodi od prodaje u inozemstvu povećani 0,2 %. H. K.

Elka kabeli: Izgradnja suvremeno opremljene tvornice

U gospodarskoj zoni Brckovljani veličine 230 000 m² Elka kabeli izgradit će novu tvornicu prema najvišim europskim standardima. Početak gradnje nove tvornice predviđa se sredinom 2009. godine, a pokretanje probne proizvodnje krajem 2011. godine. H. K.

Pecon: Postrojenje za proizvodnju sirutke u prahu

Fabrika sireva Džersi iz Knjaževca u Srbiji naručila je od zagrebačke tvornice Pecon izgradnju postrojenja za proizvodnju sirutke u prahu. Potpisani ugovor obuhvaća izradu projekta postrojenja, konstrukcijsku razradu i izradu aparata, montažu, puštanje u pogon i obuku djelatnika. Ugovor je vrijedan 1,5 milijuna eura.

Sirutka u prahu dobiva se uparavanjem sirutke, kristalizacijom i sušenjem, a upotrebljavat će se u prehrambenoj industriji. H. K.

IGH: Gradnja autocesta u Bugarskoj

U Sofiji su IGH i bugarska graditeljska tvrtka Gasstroyment osnovali Institut za infrastrukturne projekte. U planu je gradnja tisuću kilometara autocesta. Također je predviđena gradnja desetak mostova na Dunavu između Bugarske i Rumunjske. Sada postoji samo jedan most. H. K.

Megal CREO: Prva hrvatska tvornica stepenica

Tvornica stepenica Megal CREO proizvodi stepeništa koja zadovoljavaju europske norme i standarde. Za proizvodnju stepenica upotrebljavaju se bukva, jasen i hrast iz domaćih šuma. Spojni elementi proizvode se od drva, inoksa i kovanog željeza.

Na godinu tvrtka proizvodi 150 do 200 stepeništa, većinom za hrvatsko tržište. Nešto stepeništa izvezeno je u Nizozemsku, a pregovara se i o izvozu na njemačko tržište. H. K.

Hrvatska: Proizvodnja boja i lakova

Posljednjih pet godina proizvodnja boja i lakova je rasla. Godine 2004. proizvedeno je 44 740 tona, 2005. godine 54 959 tona, a 2007. godine više od 63 000 tona, što je 12,7 % više nego u 2006. godini. Godine 2005. izvezeno je boja i lakova u vrijednosti 27,3 milijuna dolara, dok je uvoz iznosio 125,5 milijuna dolara. Godine 2006. izvezeno je boja i lakova za 29 milijuna dolara, a uvezeno za 147,7 milijuna dolara. U ugovorima o izgradnji objekata specifikirani su zahtjevi za bojama (određena boja od određenog proizvođača) koje se ne proizvode u Hrvatskoj, a uzrokuju veći uvoz.

Cijene proizvoda rastu u ovisnosti o cijenama nafte i električne energije.

U Hrvatskoj se 2006. godine proizvodnjom boja i lakova bavilo 56 tvrtki. Hempel, Chromos boje i lakovi kao i Chromos Svjetlost najveći su proizvođači. Proizvode se boje i lakovi za drvo, metal i građevinarstvo, premazi za građevinu, antikoroziivni premazi i grafičke boje.

Od 1. travnja ove godine prema Uredbi za proizvode za široku potrošnju proizvođači i trgovci neće smjeti prodavati boje, lakove i proizvode za završnu obradu vozila koji sadrže hlapljive organske spojeve u količini većoj od propisane. Drugim propisima podliježu isti proizvodi koji su namijenjeni industrijskoj potrošnji. H. K.

Tvrtka Poison City: Proizvodnja, otkup i prerada ljekovitog bilja

Tvrtka Poison City osnovana je prije pet godina, a naziv je dobila po mjestu Otrovanecu u kojem se nalazi. Bavi se proizvodnjom, otkupom i preradom ljekovitog bilja. Kamilica se uzgaja na 20 hektara zemljišta tvrtke i na površini od 150 hektara zemljišta kooperanata.

Kamilčin cvijet kao i industrijski i prehrambeni prah izvoze se u Sloveniju, Italiju, Mađarsku i Češku. Tvrtka želi povećati proizvodnju budući da ima sušare i preradbene kapacitete.

Za certifikat EKO koji tvrtka želi dobiti, potrebno je imati višegodišnji zakup ili kupiti državno zemljište od najmanje 30 hektara.

Za proizvodnju eteričnih ulja (ponajprije od kamilice) uvodi se re-spirn distilator koji ima parogenerator. Budući da se grije plinskim plamenikom, moći će se pripremati i druge vrste eteričnih ulja. H. K.

Gredelj: Modernizirane dieselske električne lokomotive

Lokomotive proizvedene sedamdesetih godina prošlog stoljeća, koje su godinama koristile Hrvatske željeznice, prodane su tvornici željezničkih vozila Gredelj. Četiri popravljene i modernizirane dieselske električne lokomotive isporučene su američkoj tvrtki National Railway Equipment Company (NREC) i bit će uključene u željeznički sustav Saudijske Arabije. Osim modernizacije lokomo-

tiva i ugradnje procesora, izvedene su i preinake sa svrhom prilagodbe pustinjским uvjetima. U poslu je sudjelovala slavonskobrodská tvrtka Đuro Đaković Specijalna vozila.

Početak ove godine četiri lokomotive, koje je isporučio Gredelj, voze u afričkoj državi Gvineji. Prema ugovoru provodi se modernizacija još 12 lokomotiva. Željezara Arcelor Mittal Zenica naručila je od Gredelja osam lokomotiva.

H. K.

Vindija, Koka i Vindon dobili certifikat Halal

Sredinom prosinca 2007. godine certifikacijska kuća provela je kontrolu proizvodnje po standardu Halal. Certifikati se odnose na Vindijino mlijeko i mliječne proizvode, sireve i sokove. Oznaku Halal nose proizvodi Vindije (207), Koke (470) i Vindona (93).

H. K.

LANXESS gradi postrojenje butilkaučuka u Singapuru

Strateška investicija za rastuće svjetsko tržište

Koncern LANXESS za specijalnu kemiju u Singapuru će izgraditi proizvodno postrojenje za butilkaučuk s godišnjim kapacitetom do 100 000 tona koje će 2011. godine započeti s proizvodnjom. Dr. Axel C. Heitmann, predsjednik predsjedništva LANXESS AG, objavio je tu odluku u okviru tiskovne konferencije u Singapuru. Postrojenje će se graditi u području Tembusu otoka Jurong, oko 3000 hektara velikog umjetnog otoka na jugozapadu Singapura. To je do sada najveći investicijski projekt u povijesti tvrtke LANXESS u vrijednosti oko 400 milijuna eura.

Ron Commander, upravitelj Business Unit Butyl Rubber tvrtke LANXESS, naglašava: "Već danas je LANXESS jedan od svjetski vodećih na tržištu butilkaučuka, što je za nas od strateškog značenja. S novim proizvodnim postrojenjem u Singapuru pokazujemo se širom svijeta na rastućem tržištu. Razvoj azijskog gospodarskog prostora ima pri tome posebno važnu ulogu. Naš promet u tom području je porastao oko 45 % od 2004".

Opredjeljenje za Singapur je rezultat analize najrazličitijih čimbenika. "Vjerojatno najvažniji argument za Singapur je važna ponuda sirovina koje su potrebne za proizvodnju butilkaučuka" objašnjava Commander.

Tako je LANXESS još prije polaganja kamena temeljca osigurao opskrbu najvažnijom sirovinom dugoročnim ugovorom o nabavi s tvrtkom Shell Eastern Petroleum (Pfe) Ltd. Shell će dobavljati od 2010. rafinat 1, proizvod butadienske ekstrakcije, cjevovodom od susjednog otoka Bukom. To butadiensko ekstrakcijsko postrojenje pripada Shell Eastern Petrochemicals Complex-u (SEPC). Pieter Eijsberg, glavni menadžer SEPC rekao je: "Veselimo se da je LANXESS odabrao Shell kao važnog partnera za svoje ekspanzijske planove. Ovaj ugovor jasno pokazuje povjerenje industrije u našu C4-djelatnost."

Iz rafinata 1 LANXESS će dobiti za proizvodnju kaučuka potrebni izobuten i dodatno kao nusproizvod rafinat 2. Izopren, drugu po važnosti potrebnu sirovinu za proizvodnju butilkaučuka, LANXESS nastoji osigurati dugoročnom isporukom od azijskih proizvođača.

Korporacija JTC, poglavarstvo Ministarstva za trgovinu i industriju vlade Singapura, za LANXESS je na otoku Jurong pripremila oko 20 000 m² veliko atraktivno područje. Odgovarajući ugovori trebaju biti potpisani kako bi građevinski radovi započeli početkom 2009.

Važna infrastruktura na otoku Jurong s obzirom na opskrbu i zbrinjavanje kao i raspoloživost uslužnih djelatnosti govore u prilog te lokacije. Isto vrijedi za legislativu u Singapuru, koja jamči patentnu zaštitu i zaštitu autorskih prava za inovativne proizvodne postupke. Osim toga nudi se visoki stupanj obrazovanja i englesko govorno okruženje u fazama gradnje. Olakšana je potražnja kvalificiranih suradnika za pogon postrojenja. Nakon dovršetka radova LANXESS će zaposliti više od 200 suradnika na novoj lokaciji.

Već u posljednje dvije godine LANXESS je znatno izgradio svoje obje dosadašnje proizvodne lokacije u Zwijndrechtu, Belgija i Sarnia, Kanada. Nakon završetka najmlađeg proširenja u Sarniji tvrtka će od 2009. raspolagati godišnjim kapacitetom od ukupno 280 000 tona butilkaučuka.

LANXESS očekuje u idućih 15. godina postojan tržišni rast butilkaučuka oko 3 % godišnje. Težišta rasta su Narodna Republika Kina, Taiwan i Hong Kong s oko 6 % godišnje, ali također Indija s više od 8 %.

Uz butilkaučuk (butil-guma), njegovi halogenirani proizvodi, a prije svega brombutilkaučuk, dobivaju sve više na značenju i dominiraju već danas na tržištu. Najvažnije područje upotrebe halobutilkaučuka je u industriji automobilskih guma bez zračnica, tzv. "Innerliner". Na taj način se kroz dulje vrijeme održava pritisak u gumama konstantnim. Time vozila postaju sigurnija, troše manje goriva i proizvode također manje klimatski štetnih emisija. Posebno izgradnjom proizvodnje radialnih guma ubrzava se tržišni rast u Aziji. U mnogim posebnim primjenama od butilkaučuka se ne može odustati, npr. primjenjuje se u sportskim loptama, čepovima farmaceutskih posuda ili žvakačama.

Business Unit Butyl Rubber jedan je od vodećih proizvođača butilkaučuka, koji s godišnjim prometom od 500 milijuna eura pripada segmentu Performance Polymers.

LANXESS je vodeći koncern za specijalnu kemiju koji je 2006. postigao promet od 6,94 milijarde eura i zapošljava preko 14 500 djelatnika u 21 zemlji. Poduzeće je prisutno širom svijeta na 47 proizvodnih lokacija. Jezgrou poslovanja LANXESS čine razvoj, proizvodnja i prodaja specijalnih kemikalija, plastičnih masa, kaučuka i međuproizvoda.

Osoba za kontakt:

Michael Fahrig, tel.: 0214/30-45041

Sve LANXESS tiskovne informacije kao foto-, video- i audiomaterijal nalaze se na internetu <http://presse.lanxess.de>.

H. K.